

Määräykset ja ohjeet 8/2014

Operatiivisen riskin hallinta rahoitussektorin valvottavissa

Asiatunnus

FIVA/2024/1666

Antopäivä

4.11.2014

Voimaantulopäivä

1.2.2015

Lisätietoja:

Digitalisaatio ja analyysi/Maksupalvelut
ja järjestelmävalvonta

FINANSSIVALVONTA

puh. 09 183 51

etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi

finanssivalvonta.fi

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Määräys”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

”Ohje”-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja määritelmät	5
1.1	Soveltamisala	5
1.2	Suhteellisuusperiaate	5
1.3	Määritelmät	6
2	Säädöstausta ja kansainväliset suositukset	7
2.1	Lainsäädäntö	7
2.2	Euroopan unionin asetukset	7
2.3	Euroopan unionin direktiivit	8
2.4	Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet	8
2.5	Kansainväliset suositukset	9
3	Tavoitteet	11
4	Operatiivisen riskin hallinnan yleiset periaatteet	12
4.1	Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet	12
4.2	Operatiivisen riskin hallinta	13
4.3	Operatiivisen riskin hallinnan järjestäminen	13
4.4	Operatiivisten riskien tunnistaminen ja arviointi	13
4.5	Operatiivisten riskien seuranta ja vahinkoraportointi	15Fkontro
5	Operatiivisen riskin hallinnan osa-alueita	17
5.1	Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet	17
5.2	Prosessit	18
5.3	Oikeudellinen riski	18
5.4	Henkilöstö	19
6	Maksujärjestelmät ja maksujenvälitys	21
6.1	Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet	21
6.2	Maksujärjestelmät ja maksujenvälitys	22

7	Jatkuvuus- ja valmiussuunnittelu	24
7.1	Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet	24
7.2	Jatkuvuussuunnittelu	25
7.3	Varautuminen poikkeusoloihin	26
7.4	Valmiussuunnitelma	27
8	Raportointi Finanssivalvonnalle	29
8.1	Soveltamisala	29
8.2	Toiminnan häiriöt, virheet ja tappiot	29
8.2.1	Ilmoitus toiminnan häiriöistä ja virheistä	29
8.2.2	Vuosi-ilmoitus operatiivisen riskin aiheuttamista tappioista	29
8.3	Maksupalvelut	30
8.3.1	Vuosittainen arvio maksupalveluiden operatiivisista ja turvallisuusriskeistä (Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018)	30
8.3.2	Finanssivalvonnalle toimitettavat tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista	31
9	Kumotut määräykset ja ohjeet	32
10	Muutoshistoria	33

1 Soveltamisala ja määritelmät

1.1 Soveltamisala

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuihin valvottaviin siten kuin siitä erikseen kussakin luvussa todetaan:

- luottolaitokset
- luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisöt sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen ryhmittymän omistusyhteisöt
- maksulaitokset
- pörssi
- rahastoyhtiöt
- sijoituspalveluyritykset (pois lukien EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen edellytykset täyttävät pienet ja ilman sidossuhteita olevat sijoituspalveluyritykset)
- talletuspankkien yhteenliittymien keskusyhteisöt
- Vaihtoehtorahastojen hoitajien osalta määräyksiä luvussa esitetyt kohdat annetaan suosituksina
- Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuihin muihin finanssimarkkinoilla toimiviin siten kuin siitä erikseen kussakin luvussa todetaan:
- maksupalvelua maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b § mukaisesti ilman toimilupaa tarjoavat henkilöt

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettujen ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa oleviin sivuliikkeisiin, siten kuin siitä erikseen kussakin luvussa todetaan:

- ulkomaiset luottolaitokset
- ulkomaiset maksulaitokset
- ulkomaiset rahastoyhtiöt
- ulkomaiset sijoituspalveluyritykset
- ulkomaiset vaihtoehtorahastojen hoitajat

1.2 Suhteellisuusperiaate

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan erilaisiin valvottaviin, muihin finanssimarkkinoilla toimiviin ja erityyppisiin hallintomalleihin. Valvottava ja muu finanssimarkkinoilla toimiva voi näitä määräyksiä ja ohjeita soveltaessaan ottaa huomioon toimintansa laadun, laajuuden, monimuotoisuuden ja riskit sekä mahdolliset muut vastaavat arviointiin vaikuttavat seikat, kun se harkitsee, miten se toteuttaa määräykset ja ohjeet tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.

1.3 Määritelmät

Valvottavalla tarkoitetaan kaikkia edellä luvussa 1.1 esitettyyn määräysten ja ohjeiden soveltamisalaan kuuluvia Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettuja valvottavia.

ETA-sivuliikkeellä tarkoitetaan kaikkia edellä luvussa 1.1 esitettyyn määräysten ja ohjeiden soveltamisalaan kuuluvia ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevia sivuliikkeitä. (Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu

- riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista
- henkilöstöstä
- järjestelmistä
- ulkoisista tekijöistä.

Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle. Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin: DORA-asetus (2022/2554/EU) säätää TVT-riskienhallinnasta ja näitä asioita ei sisällytetä näihin määräyksiin ja ohjeisiin. (Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)

Kontrolleilla tarkoitetaan menettelytapoja sen varmistamiseksi, että toiminta saavuttaa tavoitteensa. Kontrolleja ovat kaikki ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on häiriöiden, puutteiden, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisy, havaitseminen ja vähentäminen.

Esimerkkejä kontrolleista ovat täsmäytykset, "neljän silmän periaate", vastapuolten vahvistusten vertailu omaan sopimusdokumentaatioon sekä erilaiset testaamiset ja harjoittelemiset.

Toimivalla johdolla tarkoitetaan valvottavan toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä, jotka ovat valvottavan ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat valvottavan toimintaa.

2 Säädoista ja kansainväliset suositukset

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset:

- laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta (348/2017, jäljempänä myös AOJSL)
- laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (1070/2017, jäljempänä myös RahKL)
- laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (699/2004)
- laki talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010)
- laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014, jäljempänä myös AIFML)
- luottolaitostoiminnasta annettu laki (610/2014, jäljempänä myös LLL)
- maksulaitoslaki (297/2010, jäljempänä myös MLL)
- maksupalvelulaki (290/2010)
- sijoituspalvelulaki (747/2012, jäljempänä myös Sipal)
- sijoitusrahastolaki (213/2019, jäljempänä myös SRL)
- valmiuslaki (1552/2011)
- Valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen valmiussuunnittelun perusteista 6.3.2025/71 (jäljempänä *VMA 2025/71*) (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)
- valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista (568/2024).

2.2 Euroopan unionin asetukset

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat Euroopan unionin asetukset:

- Euroopan Keskuspankin asetus (EU) 795/2014 systemisesti merkittäviä maksujärjestelmiä koskevista yleisvalvontavaatimuksista (EKP/ 2014/28)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (*Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020*)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2554 finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä ja asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 909/2014 ja (EU) 2016/1011 muuttamisesta (jäljempänä *DORA-asetus*) (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2033, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)
- Komission delegoitu asetus 2013/231/EU Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU täydentämisestä poikkeuksien, yleisten toimintaedellytysten, säilytysyhteisöjen, vivutuksen, avoimuuden ja valvonnan osalta

- Komission delegoitu asetus (EU) 2017/584, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä kauppapaikkojen toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia tämentävillä teknisillä sääntelystandardeilla (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)
- Komission delegoitu asetus (EU) 2018/389 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366 täydentämisestä asiakkaan vahvaa tunnistamista sekä yhteisiä ja turvallisia avoimia viestintästandardeja (*Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020*)

2.3 Euroopan unionin direktiivit

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat Euroopan unionin direktiivit: (*Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020*)

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/87/EY finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivin 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/EY ja 2000/12/EY muuttamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta.
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366 maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555 toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi koko unionissa.

2.4 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan oikeus antaa määräyksiä perustuu seuraaviin säännöksiin: (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

- Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 §:n 2 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.
- LLL 9 luvun 24 §:n mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 luvun 16 §:ssä tarkoitettusta operatiivisesta riskistä.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 18 §:n mukaan keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7–9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset. LLL 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta luvussa 9,

sisältäen 24 §:n, annettuja säädöksiä sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.

- SRL 5 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista. Pykälän 1 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
- SipaL 6 b luvun 2 b §:n 8 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettujen riskien hallinnasta. Finanssivalvonta voi siten antaa määräyksiä toimintatavoista, prosesseista ja järjestelmistä, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan mm. asiakkaisiin ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvia riskejä. MLL 19 §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa maksupalveludirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset toiminnan järjestämisestä.
- MLL 19 a §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksen on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä em. riskienhallintajärjestelmistä.
- MLL 19 a §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle arvio maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä arvion sisällöstä.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 16 §:n 3 momentin nojalla Finanssivalvonta voi antaa ryhmittymän emoyritykselle ja omistusyhteisölle tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.
- RahKL 3 luvun 36 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettusta riskienhallinnasta pörssin operatiivisten riskien osalta.

2.5 Kansainväliset suositukset

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) antamat ohjeet:

- Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet sisäisen hallinnon järjestämisestä Guidelines on Internal Governance (EBA/GL/2021/05) (Annettu 16.2.2022, voimaan 1.3.2022)
- Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet valvonta- ja arviointiprosessin (SREP) yhteydessä tehtävästä ICT-riskien arvioinnista Guidelines on ICT Risk Assessment under the Supervisory Review and Evaluation process (SREP) (EBA/GL/2017/05) (Annettu 6.11.2017, voimaan 1.3.2018)
- Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet IT- ja turvallisuusriskien hallinnasta Guidelines on ICT and security risk management (EBA/GL/2025/02) (Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)
- Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet petoksia koskevien tietojen raportointivaatimuksista Guidelines on fraud reporting under the Payment Services Directive 2 (PSD2) (EBA/GL/2018/05) (Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020)

Määräykset ja ohjeet /

Antopäivä: 4.11.2014
Voimassa: 1.2.2015 lukien toistaiseksi

10 (36)

- Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet asetuksen (EU) 2018/389 33 artiklan 6 kohdan mukaisen varajärjestelmän poikkeusta koskevista ehdoista (asiakkaan vahvaa tunnistamista ja yhteistä ja turvallista viestintää koskeva tekninen sääntelystandardi) (EBA/GL/2018/07) (Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020)

EBA:n ohjeet ovat saatavilla osoitteesta [Finanssivalvonta.fi](https://finanssivalvonta.fi) sekä EBA:n internetsivuilta osoitteesta www.eba.europa.eu. (Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)

Osoitteesta www.eba.europa.eu on saatavilla myös EBA:n julkaisemia sääntelyn tulkintoja (Q&A).

3 Tavoitteet

- (1) Näissä määräyksissä ja ohjeissa käsitellään operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä. Lähemmin tarkastellaan prosessien hallintaan, henkilöstöön, tieto- ja maksujärjestelmiin, tietoturvallisuuteen, jatkuvuussuunnitteluun sekä oikeudellisiin riskeihin liittyviä alueita.
- (2) Teknologian kehitys, tuotteiden ja palveluiden kehittyminen, uudet riskienhallintamenetelmät, toimintojen ulkoistaminen, yritysjärjestelyt sekä toimintojen kansainvälistyminen tarkoittavat monimutkaista toimintaympäristöä, missä on operatiivisia riskejä.
- (3) Maksu- ja selvitysjärjestelmien vakaa toiminta on tärkeää, koska järjestelmissä välitetään ja selvitetään valtaosa taloudessa liikkuvista maksuista. Katkokset ja häiriöt järjestelmissä hankaloittavat asiakkaiden maksuliikennettä ja saattavat siten aiheuttaa laajakantoisia taloudellisia ongelmia.
- (4) Näiden määräysten ja ohjeiden tavoitteena on varmistaa seuraavien seikkojen toteutuminen:
  - Valvottava järjestää operatiivisten riskien hallinnan toimintansa laajuuden ja laadun asettamien vaatimusten mukaisesti.
  - Tarvittaessa riskien hallintaan kuuluvia tehtäviä voidaan ulkoistaa noudattaen ulkoistamisesta rahoitussektoriin kuuluvissa valvottavissa annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita 1/2012. (Annettu 23.2.2012, voimaan 1.4.2012)
  - Valvottava huolehtii riittävästä tietohallinnon, tietoturvallisuuden ja toiminnan jatkuvuuden taustasta.
  - Finanssivalvonta saa tiedon merkittävistä valvottavan toiminnan häiriöistä ja virheistä ja muista toteutuneista operatiivisen riskin aiheuttamista vahingoista ja tappiotapahtumista.

4 Operatiivisen riskin hallinnan yleiset periaatteet

4.1 Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

(1) Tätä lukua 4 sovelletaan valvottaviin.

(2) Finanssivalvonnan oikeus antaa määräyksiä perustuu seuraaviin säännöksiin:

- Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 §:n 2 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.
- LLL 9 luvun 24 §:n mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 luvun 16 §:ssä tarkoitettusta operatiivisesta riskistä.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 18 §:n mukaan keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7–9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset. LLL 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta luvussa 9, sisältäen 24 §:n, annettuja säädöksiä sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.
- SRL 5 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista. Pykälän 1 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
- SipaL 6 b luvun 2 b §:n 8 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettua riskien hallinnasta. Finanssivalvonta voi siten antaa määräyksiä toimintatavoista, prosesseista ja järjestelmistä, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan mm. asiakkaisiin ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvia riskejä. MLL 19 §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa maksupalveludirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset toiminnan järjestämisestä.
- MLL 19 a §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksen on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä em. riskienhallintajärjestelmistä.
- MLL 19 a §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle arvio maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä arvion sisällöstä.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 16 §:n 3 momentin nojalla Finanssivalvonta voi antaa ryhmittymän emoyritykselle ja omistusyhteisölle tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.
- RahKL 3 luvun 36 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua riskienhallinnasta pörssin operatiivisten riskien osalta.

4.2 Operatiivisen riskin hallinta

- (3) Operatiivisen riskin aiheuttama tappio ei ole kaikissa tapauksissa mitattavissa. Riski voi myös toteutua viiveellä ja ilmetä välillisesti esimerkiksi valvottavan maineen ja arvostuksen heikkenemisenä.
- (4) Operatiivisen riskin hallinnassa ovat keskeisessä asemassa toimenpiteet havaittujen prosessien ja riskienhallinnan puutteiden ja virheiden korjaamiseksi sekä muut riskien rajoittamistoimet kuten henkiöstöön liittyvät ja tietotekniset varajärjestelyt sekä vakuutusturvan hankkiminen.

4.3 Operatiivisen riskin hallinnan järjestäminen

- (5) Finanssivalvonta antaa luvun 4.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavat määräykset riskien hallinnan järjestämisestä.

MÄÄRÄYS (kohdat 6-7)

- (6) Valvottavan hallituksen on hyväksyttävä operatiivisen riskin hallinnan toimintaperiaatteet ja menettelytavat, jotka kattavat riskin tunnistamisessa, arvioinnissa, seurannassa ja rajoittamisessa käytettävät menetelmät ja prosessit. Periaatteita ja menettelytapoja on määräajoin arvioitava uudelleen niin, että muutokset toimintaympäristössä ja valvottavan omassa liiketoiminnassa otetaan huomioon.
- (7) Valvottavan tulee laatia sen omasta liiketoiminnasta johdettu operatiivisen riskin määritelmä, jossa otetaan huomioon valvottavan toiminnan erityispiirteet. Sen on varauduttava harvoin tapahtuvien, vakavien riskitapahtumien toteutumiseen ja sen täytyy selkeästi kuvata, mitä se pitää operatiivisina riskeinä. (Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)

OHJE (kohdat 8-9)

- (8) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottavan toimiva johto huolehtii operatiivisen riskin hallinnan periaatteiden käytännön toteuttamisesta kaikissa valvottavan toiminnoissa ja konserniin kuuluvissa yhteisöissä. Lisäksi tulisi varmistaa, että työntekijät tunnistavat omaan toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit ja niiden hallintaan liittyvät menettelytavat.
- (9) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottavan hallitus huolehtii, että valvottavan sisäinen tarkastus arvioi säännöllisesti operatiivisen riskin hallinnan tehokkuutta ja kattavuutta.

4.4 Operatiivisten riskien tunnistaminen ja arviointi

- (10) Finanssivalvonta antaa luvun 4.1. kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavat määräykset riskien hallinnan järjestämisestä.

MÄÄRÄYS (kohdat 11-15)

- (11) Valvottavan on tunnistettava kaikkiin merkittäviin tuotteisiinsa, palveluihinsa, toimintoihinsa, prosesseihinsa ja järjestelmiinsä liittyvät operatiiviset riskit, joilla voi olla olennaista vaikutusta asetettujen toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen.
- (12) Valvottavan on arvioitava uuden tuotteen ja palvelun riskit ennen niiden käyttöönottoa. Arviointi tulee tehdä myös uuden palvelumallin käyttöönoton yhteydessä, jos tuotteita ja palveluita on yhdistelty

uudella tavalla, jollei valvottava arvioi, että aikaisemmin tehdyt arviot kattavat uuden palvelumallin käyttöönottoon liittyvät riskit.

- (13) Riskien jatkuvassa arvioinnissa on otettava huomioon riskien toteutumisen todennäköisyys ja vaikutukset vahingon sattuessa. Valvottavan on riskinhallinnan suunnittelussaan vahvistettava tarpeelliset riskien vähentämiskeinot ja muut toiminnassa edellytettävät korjaavat toimenpiteet.
- (14) Valvottavan on keskeisten toimintojen osalta päätettävä hyväksyttävästä riskinottotasosta ja asetettava merkittäville riskeille limiitit tai muut rajoitteet.
- (15) Valvottavan on luotava vaihtoehtoisia toteutumisnäkyymiä (skenaarioita), joilla pyritään ottamaan huomioon ainakin keskeisten prosessien, järjestelmien ja henkilöiden toimimattomuus ja ulkoisten tekijöiden vaikutus.

OHJE (kohdat 16-22)

- (16) Finanssivalvonta suosittaa, että tärkeimpien tunnistettujen operatiivisten riskien suhteen valvottava ratkaisee, miten riskejä valvotaan, kannetaanko riskit sellaisenaan, pyritäänkö riskejä vähentämään vai vetäydytäänkö kyseisiä operatiivisia riskejä aiheuttavasta liiketoiminnasta.
- (17) Finanssivalvonta suosittaa, että riskien arvioinnissa analysoidaan haitallisesti vaikuttavia sisäisiä ja ulkoisia tekijöitä. Sisäisiä tekijöitä ovat esimerkiksi valvottavan juridinen rakenne, organisaatiomuutokset, tarjottavien tuotteiden tai palveluiden monimutkaisuus, henkilöstön ammattitaito ja vaihtuvuus sekä it-järjestelmien tila. Ulkoisia tekijöitä ovat esimerkiksi teknologian kehitys ja toimintojen kansainvälisyys.
- (18) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava pyrkii luomaan ennakoivat menettelyt ja mittarit operatiivisen riskin havaitsemiseksi. Sovellettavia menetelmiä voivat olla määrämuotoiset valvottavan organisaation tekemät itsearviointit, riskeihin liittyvien vahinkojen tilastointi, toimintaa kuvaavien kriittisten muuttujien (KRI) käyttö sekä valvottavan omien ja sen vertaisryhmälle sattuneiden vahinkojen läpikäynti.
- (19) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava hankkii operatiivisesta riskistä aiheutuvien taloudellisten vaikutusten varalta vakuutusturvaa. Toimivan johdon tehtävänä tulisi olla huolehtia, että vakuutusturvan riittävyttä ja kustannuksia arvioidaan säännöllisesti ottaen huomioon muutokset valvottavan liiketoiminnassa. Lisäksi tulisi arvioida vakuutus sopimuksista aiheutuvia vastapuoliriskejä sekä sopimusyhtiön vakavaraisuutta.
- (20) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava ohjeistaa uuden tuotteen ja palvelun hyväksymismenettelyn.
- (21) Finanssivalvonta suosittaa, että uuden tuotteen ja palvelun hyväksymismenettely sisältää esimerkiksi seuraavat asiat:
- kuvaus tuotteesta tai palvelusta
  - arvio tuotteen tai palvelun sopivuudesta toimintastrategiaan
  - maantieteellinen markkina-alue sekä kohderyhmä
  - riskikartoitukset (arviot tuotteeseen tai palveluun liittyvistä riskeistä)
  - kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä uuden tuotteen tai palvelun osalta

- tuotteeseen tai palveluun liittyvien prosessien läpikäynti (esimerkiksi tarjousvaihe, asiakkaan tunnistaminen, myynti, tuotanto, selvitys- ja maksuliikenne)
  - oikeudelliset kysymykset ja sopimuksetekovaltuudet
  - kuvaus tietojärjestelmistä, tietoturvasta ja palvelun jatkuvuudesta
  - ulkoisen ja sisäisen laskennan asettamat vaatimukset
  - kuvaus hinnoittelusta, mahdollisista arvostuksista ja hinnoittelumallien käytöstä
  - arvio vaikutuksista kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen
  - arvio vaikutuksista verotukseen
  - kuvaus tarvittavasta koulutuksesta ja ohjeistuksesta.
- (22) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava esittelee merkittävän uuden tuotteen tai palvelun Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin ennen sen käyttöönottoa.

4.5 Operatiivisten riskien seuranta ja vahinkoraportointi

- (23) Luvussa 8 on ohjeistettu Finanssivalvonnalle toimitettava ilmoitus toiminnan häiriöistä ja virheistä sekä vuosi-ilmoitus merkittävistä operatiivisen riskin tappiotapahtumista.
- (24) Finanssivalvonta antaa luvun 4.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavat määräykset riskien hallinnan järjestämisestä.

MÄÄRÄYS (kohdat 25-26)

- (25) Valvottavan on säännöllisesti arvioitava havaitsemiensa operatiivisten riskien luonnetta ja riskien toteutumisen todennäköisyyksiä sekä seurattava toteutuneita tappioita ja niiden määrää. Valvottavan on selvitettävä vahinkotapahtumien toteutumiseen vaikuttavat tekijät ja seuraussuhteet.
- (26) Valvottavan hallituksen ja toimivan johdon tulee saada tietoa valvottavan eri liiketoiminta-alueiden tärkeimmistä operatiivisista riskeistä. Osana sisäisen valvonnan järjestämistä hallituksen tulee saada säännöllisesti raportit valvottavan tärkeimmistä riskeistä ja vahinkotapahtumista.

OHJE (kohdat 27-30)

- (27) Finanssivalvonta suosittaa, että raportoitaviin tietoihin sisällytetään esimerkiksi kuvaus tapahtumasta, siihen johtaneet syyt, arvio suorista ja epäsuorista kustannuksista sekä toimenpiteet vahingon ennaltaehkäisemiseksi. Lisäksi on suositeltavaa raportoida, mihin toimenpiteisiin on vahingon vuoksi ryhdytty sekä korjaavien toimien vastuuhenkilöistä ja aikataulusta.
- (28) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottavan toimiva johto arvioi säännöllisesti riskienhallinnan menetelmien ja raportointijärjestelmien ajanmukaisuutta, tarkkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Raportoinnin sisällön laajuutta ja yksityiskohtaisuutta sekä raporttien jakelua ja raportointiheyttä tulisi arvioida säännöllisesti.
- (29) Finanssivalvonta suosittaa, että seurannan ja raportoinnin olennaisuutta varten määritellään rahamääräinen taso, jota suuremmat tapahtumat raportoidaan. Pienistäkin vahingoista ja ns. läheltä piti -tilanteista tulisi raportoida, jos niillä on periaatteellista merkitystä riskienhallinnan toimivuuden kannalta.

- (30) Finanssivalvonta suositaa, että operatiivisen riskin aiheuttamien tappioiden seuranta järjestetään seuraavan taulukon mukaisesti, ellei EU:n valvontaviranomaisten määräyksistä muuta johdu.

Tappiotyyppi	Esimerkkejä
Sisäiset väärinkäytökset	kavallus, petos, lahjuksen ottaminen, arvopaperimarkkinarikos tai -rikkomus, vahingonteko, valtuuksien puuttuminen (tai niiden ylittäminen), asiakastietojen väärinkäyttö, tahallinen position väärinraportointi, liikesalaisuuden rikkominen, kiristys
Ulkopuolisen aiheuttamat vahingot	varkaus, ryöstö, petos (esim. maksuvälineellä), väärennös, rahanpesu, murtautuminen tietojärjestelmään, haittaohjelman levittäminen, tietojärjestelmään kohdistuva palvelunestohyökkäys, pommiuhkaus, henkilöstöön kohdistuva uhkailu, kiristys
Työolot, työturvallisuus	työsopimuslain rikkomukset (mm. työaika, työturvallisuus), syrjinnästä aiheutuva korvausvaatimus, palkka-, korvaus- tai irtisanomisriidat, työmarkkinariidat
Menettelytavoista aiheutuvat tappiot	lain ja hyvän tavan vastainen tai harhaanjohtava markkinointi ja palveluntarjonta, luottamuksellisten asiakastietojen väärinkäyttö (esim. markkinointiin), tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti asiakkaille, salassapitovelvollisuuden laiminlyönti, selonottovelvollisuuden laiminlyönti, toimeksiantojen säännösten vastainen toteuttaminen, asiakasvarojen säännösten vastainen käsittely, arvopaperimarkkinarikos tai -rikkomus, rahanpesu
Omaisuuksivahingot	tulipalo, vesivahinko, tulva
Tietojärjestelmiin liittyvät ongelmat ja keskeytysvahingot	ohjelmistovirhe, tietoliikennehäiriö, käyttökatkos, laiterikko, sähkökatko, ulkoisen palveluntuottajan häiriö
Prosesseihin liittyvät ongelmat	raportointivirhe, virhe asiakastiedoissa, tallennusvirhe tietojärjestelmään, hinnoitteluvirhe, sopimuksen pätemättömyys, puutteellinen dokumentointi, asiakirjan katoaminen, vakuushallinnan puutteet, asiakkaan toimeksiannon epäonnistunut toteutus, ulkoistetun palvelun häiriö, riita ulkopuolisen toimittajan kanssa, kirjanpito- tai lausuntovirhe

5 Operatiivisen riskin hallinnan osa-alueita

5.1 Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

(1) Tätä lukua 5 sovelletaan valvottaviin. Finanssivalvonnan oikeus antaa määräyksiä perustuu seuraaviin säännöksiin:

- Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 §:n 2 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.
- LLL 9 luvun 24 §:n mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 luvun 16 §:ssä tarkoitettua operatiivisesta riskistä.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 18 §:n mukaan keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7–9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset. LLL 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta luvussa 9, sisältäen 24 §:n, annettuja säädöksiä sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.
- SRL 5 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista. Pykälän 1 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
- SipaL 6 b luvun 2 b §:n 8 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettua riskien hallinnasta. Finanssivalvonta voi siten antaa määräyksiä toimintatavoista, prosesseista ja järjestelmistä, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan mm. asiakkaisiin ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvia riskejä. MLL 19 §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa maksupalveludirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset toiminnan järjestämisestä.
- MLL 19 a §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksen on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä em. riskienhallintajärjestelmistä.
- MLL 19 a §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle arvio maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä arvion sisällöstä.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 16 §:n 3 momentin nojalla Finanssivalvonta voi antaa ryhmittymän emoyritykselle ja omistusyhteisölle tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.
- RahKL 3 luvun 36 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua riskienhallinnasta pörssin operatiivisten riskien osalta.

5.2 Prosessit

- (2) Tässä luvussa *prosessilla* tarkoitetaan tietyn palvelun tai suoritteen tuottamiseksi muodostettua toimintojen ja resurssien kokonaisuutta. Prosessien hallintaan kuuluu asiakastyytyvyyteen, tehokkuuteen, kannattavuuteen sekä toiminnan luotettavuuteen ja laatuun liittyviä näkökohtia. Prosessien eri vaiheisiin liittyvien operatiivisen riskin kartoittaminen auttaa valvottavaa tunnistamaan ja rajoittamaan operatiivisia riskejä.
- (3) Finanssivalvonta antaa luvun 5.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavan määräyksen riskien hallinnan järjestämisestä.

MÄÄRÄYS (kohta 4)

- (4) Valvottavan tulee tunnistaa liiketoiminnan kannalta tärkeimmät prosessit. Prosessien eri vaiheisiin on asetettava kontrollit ja niiden riittävyttä tulee arvioida erityisesti silloin, kun toiminnan laajuus ja sisältö muuttuvat tai prosesseihin tehdään muutoksia.

OHJE (kohdat 5-7)

- (5) Finanssivalvonta suosittelee, että valvottava kiinnittää erityistä huomiota prosesseissa eri organisaatioyksiköiden ja yritysten välisiin rajapintoihin, mahdollisiin prosessien epäjatkuvuuskohtiin, maan rajojen yli harjoitettavaan toimintaan sekä maksuliikenteeseen.
- (6) Finanssivalvonta suosittelee, että liiketoiminnan kannalta tärkeimmistä prosesseista laaditaan mahdollisimman yhdenmukainen kirjallinen dokumentaatio, jossa kuvataan prosessiin liittyvät tehtävät, vaiheet ja niiden keskinäiset riippuvuudet ja riskikohdat. Lisäksi dokumentaation tulisi koskea tieto- ja materiaalivirtoja, raportointia sekä prosessiin liittyviä sidosryhmiä ja tietojärjestelmiä. Erityisesti tulisi kiinnittää huomiota suurivolyymisen tapahtumakäsittelyn riittävään dokumentointiin ja ohjeistukseen. Prosessikuvaukset tulisi päivittää säännöllisesti.
- (7) Finanssivalvonta suosittelee, että valvottavan projektien ja hankkeiden toteutuksessa noudatetaan mahdollisimman yhtenäisiä periaatteita. Tärkeistä projekteista ja hankkeista tulisi laatia riskiarviot etukäteen.

5.3 Oikeudellinen riski

- (8) Oikeudellinen riski voi aiheutua ulkoisten tekijöiden, kuten toimintaympäristön muutosten sekä valvottavan oman toiminnan vaikutuksesta. Oikeudellinen riski voi liittyä kaikkeen liiketoimintaan. Valvottavan toimintaan sovellettavien säädösten ja määräysten tulkintaan, soveltamisalaan sekä voimassaoloon liittyy epävarmuustekijöitä, joista voi aiheutua huomattavia tappioita ja joilla voi olla merkitystä valvottavan oikeudelliseen vastuuseen ja mahdolliseen korvausvelvollisuuteen.
- (9) Sopimusten voimassaoloon ja sisältöön liittyvät riitaisuudet voivat vaikuttaa haitallisesti valvottavan toimintaan. Epäedullisista sopimuksista irtautumiseen ja korvaavan sopimuksen solmimiseen voi liittyä tappion vaara. Tämä koskee erityisesti vakioehtoisten sopimusten käyttöä. Myös valvottavan julkistamiin dokumentteihin, kuten esitteisiin ja mainontaan, voi liittyä vahingonkorvauksen mahdollisuus tai maineen ja arvostuksen heikkenemisen riski.
- (10) Finanssivalvonta antaa luvun 5.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavan määräyksen riskien hallinnan järjestämisestä.

MÄÄRÄYS (kohta 11)

- (11) Valvottavan hallituksen on tunnistettava toimintaan liittyvät merkittävät oikeudelliset riskit sekä varmistettava, että oikeudellisten riskien hallinta on riittävällä tavalla järjestetty.

OHJE (kohdat 12-16)

- (12) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottavan toimiva johto järjestää oikeudellisten riskien hallinnan ja osoittaa tarvittavat voimavarat riskien tunnistamiseen, seurantaan ja rajoittamiseen eri liiketoiminta-alueilla.
- (13) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava varmistaa riittävän asiantuntemuksen oikeudellisen riskin hallitsemiseksi sopimusten ja muiden oikeustoimien solmimista varten. Valvottavan tulisi varmistua, että sopimuskumppanin edustajalla on oikeus allekirjoittaa sopimus.
- (14) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava arkistoi sopimukseen liittyvän aineiston asianmukaisella tavalla ja että sopimusten voimassaoloa sekä niistä mahdollisesti johtuvia tulkintaerimielisyyksiä tai riitoja seurataan.
- (15) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava seuraa sekä lainsäädännön että kansainvälisen sääntelyn muutoksia, jolloin se voi ennakolta valmistautua uusien lakien ja määräysten asettamiin vaatimuksiin. Valvottavan tulisi tuntea omaan alaansa liittyvä oikeuskäytäntö.
- (16) Finanssivalvonta suosittaa, että rahoitus- ja vakuutusryhmittymän emoyhtiö huolehtii, että ryhmittymään kuuluvilla yhteisöillä on riittävä asiantuntemus molempien sektorien säännöksistä ja määräyksistä. Useissa valtioissa toimintaa harjoittavan valvottavan tulisi ottaa huomioon, että keskeiset oikeusperiaatteet ja oikeuskäytäntö voivat vaihdella huomattavasti eri valtioiden välillä.

5.4 Henkilöstö

- (17) Finanssivalvonta antaa luvun 5.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavat määräykset riskien hallinnan järjestämisestä.

MÄÄRÄYS (kohdat 18-21)

- (18) Valvottavan tulee varmistaa, että valvottavan palveluksessa työskentelevien ja rekrytoitavien henkilöiden ammattitaito on riittävä suhteutettuna työtehtäviin sekä valvottavan kokoon, toiminnan laajuuteen ja luonteeseen.
- (19) Valvottavan tulee järjestää menettelytavat, joilla varmistetaan, että henkilöstö täyttää jatkuvasti ammattitaidolle asetetut vaatimukset kuten muodollisen kelpoisuuden sekä riittävän koulutus- ja kokemustaan. Uuden työntekijän hyvämaineisuuteen ja taustoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- (20) Valvottavan toimivan johdon tulee varmistaa, että tehtävien hoitamiseen on varattu riittävästi henkilöstöä. Liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tulee erityisesti avaintehtäviä hoitavilla henkilöillä olla varahenkilöt palvelusuhteen yllättävän päättymisen tai keskeytymisen varalta.
- (21) Valvottavan tulee varmistaa tarpeellisin menettelytavoit, että sen toimihenkilö ei ilmaise asiakkaan tai muun valvottavan toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja

Määräykset ja ohjeet /

Antopäivä: 4.11.2014

Voimassa: 1.2.2015 lukien toistaiseksi

20 (36)

koskevaa seikkaa taikka liike- tai ammattisalaisuutta. Tietojen ilmaiseminen on mahdollista vain laissa säädettyjen edellytysten täyttyessä.

6 Maksujärjestelmät ja maksujenvälitys

6.1 Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

(1) Tätä lukua 6 sovelletaan seuraaviin yhteisöihin ja henkilöihin:

- Maksupalvelua tarjoavat luottolaitokset
- Maksulaitokset
- Maksupalvelua ilman toimilupaa tarjoavat henkilöt
- Luottolaitokset
- Luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisöt
- Talletuspankkien yhteenliittymien keskusyhteisöt

(2) Finanssivalvonnan oikeus antaa määräyksiä perustuu seuraaviin säännöksiin:

- Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 §:n 2 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.
- LLL 9 luvun 24 §:n mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 luvun 16 §:ssä tarkoitettusta operatiivisesta riskistä.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 18 §:n mukaan keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7–9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset. LLL 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta luvussa 9, sisältäen 24 §:n, annettuja säädöksiä sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.
- SRL 5 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista. Pykälän 1 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
- SipaL 6 b luvun 2 b §:n 8 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettua riskien hallinnasta. Finanssivalvonta voi siten antaa määräyksiä toimintatavoista, prosesseista ja järjestelmistä, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan mm. asiakkaisiin ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvia riskejä. MLL 19 §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa maksupalveludirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset toiminnan järjestämisestä.
- MLL 19 a §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksen on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä em. riskienhallintajärjestelmistä.
- MLL 19 a §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle arvio maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä

riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä arvion sisällöstä.

- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 16 §:n 3 momentin nojalla Finanssivalvonta voi antaa ryhmittymän emoyritykselle ja omistusyhteisölle tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.
- RahKL 3 luvun 36 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta riskienhallinnasta pörssin operatiivisten riskien osalta.

6.2 Maksujärjestelmät ja maksujenvälitys

- (3) LLL 9 luvun 16 §:n 2 momentin mukaan luottolaitoksella on oltava riittävät, turvalliset ja toimintavarmat maksu-, arvopaperi- ja muut tietojärjestelmät.
- (4) MLL 19 a ja 19 b §:iin perustuen maksupalveluja tarjoavalla valvottavalla ja maksupalveluja ilman toimilupaa tarjoavalla henkilöllä on oltava riittävät riskienhallintamenettelyt maksupalvelujen operatiivisten ja turvallisuusriskien hallintaan sekä poikkeamien ja petosten seurantaan ja raportointiin. (*Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018*).
- (5) Maksujärjestelmällä tarkoitetaan yleensä järjestelmää, jossa
- käytetään sovittuja maksuvälineitä
  - osapuolina on luottolaitoksia, maksulaitoksia ja selvitysyhteisöjä
  - osapuolet sopivat erilaisista maksujenvälityksen ja riskienhallinnan käytännöistä
  - tehdään mahdolliseksi rahan kierto maksajalta saajalle.
- (6) Selvitysjärjestelmä toimii maksutapahtumien välittäjänä pankkien välisessä varojen siirrossa ja voi tarjota myös maksutapahtumien katteensiirtoon liittyvää palvelua.
- (7) Maksuvälineellä tarkoitetaan maksukorttia, muuta käyttäjäkohtaista välinettä tai menettelytapaa taikka niiden yhdistelmää, jonka käyttämisestä maksutoimeksiantoihin maksupalvelun käyttäjä ja palveluntarjoaja ovat sopineet.
- (8) Finanssivalvonta antaa luvun 6.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavat määräykset.

MÄÄRÄYS (kohdat 9-13)

- (9) Valvottavan hallituksen tulee hyväksyä maksujenvälityksen periaatteet, jotka koskevat niitä maksu- ja selvitysjärjestelmiä, joihin valvottava osallistuu, sekä maksupalveluita, joita valvottava tarjoaa asiakkailleen. Maksujenvälityksen periaatteiden tulee kattaa nykyinen toiminta ja niissä on otettava huomioon lähivuosien arvioitu kehitys. Hallituksen tulee asettaa tavoitteet toiminnolle tehokkaan, korkealaatuisen ja luotettavan maksujenvälityksen varmistamiseksi ja seuraamiseksi. Myös valvottavan käyttämien selvitysjärjestelmien tulee olla näiden tavoitteiden mukaisia.
- (10) Toimiva johto vastaa riittävän osaamisen, voimavarojen ja sisäisen valvonnan järjestämisestä maksujenvälityksen hoitamiseksi tehokkaasti ja turvallisesti. Valvottavan tulee kartoittaa käyttämiinsä maksujenvälitysjärjestelmiin ja maksupalveluihin liittyvät riskit ja päivittää riskikartoitukset säännöllisesti.

- (11) Valvottavan maksujenvälitysjärjestelmien tulee olla toimintavarmoja ja turvallisia. Valvottavan tulee huolehtia, että maksujen välityksessä esiintyy mahdollisimman vähän häiriöitä ja viivästyksiä. Pankkien välisen maksuliikenteen hoitamiseksi on oltava riittävät varajärjestelyt.
- (12) Maksupalveluja tarjoavalla valvottavalla ja maksupalveluja ilman toimilupaa tarjoavalla henkilöllä tulee olla riittävät riskienhallintamenettelyt tarjoamiinsa maksupalveluihin liittyvien operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. (Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018).
- (13) Maksupalveluja tarjoavan valvottavan ja maksupalveluja ilman toimilupaa tarjoavan henkilön tulee laatia maksupalveluiden operatiivisia ja turvallisuusriskejä koskeva arvio, joka sisältää myös arvion riskienhallintatoimenpiteiden ja valvontamekanismien riittävydestä. Arvio tulee toimittaa Finanssivalvonnalle vuosittain luvun 8.5 mukaisesti. (Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018)

OHJE (kohdat 14-15)

- (14) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava toimittaa uusia maksuliikenteeseen kuuluvia palveluita, järjestelmiä ja tekniikoita koskevat riskiarviot Finanssivalvonnalle ennen uusien palvelujen, järjestelmien ja tekniikoiden käyttöönottoa. Riskiarviot tulisi toimittaa Finanssivalvonnalle myös ennen maksuliikenteeseen sekä selvitysjärjestelmiin tehtävien merkittävien muutosten käyttöönottoa.
- (15) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava esittelee Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin etukäteen uudet maksupalvelunsa sekä olemassa oleviin palveluihin tehtävät merkittävät muutokset ennen niiden käyttöönottoa.

7 Jatkuvuus- ja valmiussuunnittelu

7.1 Soveltamisala ja määräyksenantovaltuudet (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

- (1) Lukua 7.2 sovelletaan valvottaviin. Finanssivalvonnan oikeus antaa määräyksiä perustuu seuraaviin säännöksiin:
- Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 §:n 2 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.
  - LLL 9 luvun 24 §:n mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 luvun 16 §:ssä tarkoitettua operatiivisesta riskistä.
  - Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 18 §:n mukaan keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7–9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset. LLL 9 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta luvussa 9, sisältäen 24 §:n, annettuja säädöksiä sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.
  - SRL 5 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista. Pykälän 1 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
  - SipaL 6 b luvun 2 b §:n 8 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettua riskien hallinnasta. Finanssivalvonta voi siten antaa määräyksiä toimintatavoista, prosesseista ja järjestelmistä, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan mm. asiakkaisiin ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvia riskejä. MLL 19 §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa maksupalveludirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset toiminnan järjestämisestä.
  - MLL 19 a §:n 1 momentin mukaan maksulaitoksen on luotava riittävä riskienhallintajärjestelmä operatiivisten ja turvallisuusriskien hallitsemiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä em. riskienhallintajärjestelmistä.
  - MLL 19 a §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle arvio maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä arvion sisällöstä.
  - Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 16 §:n 3 momentin nojalla Finanssivalvonta voi antaa ryhmittymän emoyritykselle ja omistusyhteisölle tarkempia määräyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.
  - RahKL 3 luvun 36 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua riskienhallinnasta pörssin operatiivisten riskien osalta.

- (2) Lukuja 7.3 ja 7.4 sovelletaan seuraaviin valvottaviin ja ETA-sivuliikkeisiin, jotka ovat velvollisia varautumaan valmiuslain (1552/2011) tarkoittamiin poikkeusoloihin
- luottolaitokset
  - maksulaitokset
  - sijoituspalveluyritykset (Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018), jotka tarjoavat oheispalveluna rahoitusvälineiden säilyttämistä (Annettu XX, voimaan YY)
  - rahastoyhtiöt
  - vaihtoehtorahastojen hoitajat, jotka tarjoavat sijoituspalveluja
  - ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevat sivuliikkeet
  - ulkomaisten maksulaitosten Suomessa olevat sivuliikkeet
  - ulkomaisten sijoituspalveluyritysten Suomessa olevat sivuliikkeet
  - ulkomaisten rahastoyhtiöiden Suomessa olevat sivuliikkeet
  - arvopaperikeskus
  - pörssi

7.2 Jatkuvuussuunnittelu

- (3) Jatkuvuussuunnittelulla tarkoitetaan varautumista liiketoiminnan keskeytyksiin siten, että valvottava pystyy jatkamaan toimintaansa ja rajoittamaan tappioita erilaisissa liiketoimintaa kohtaavissa häiriötilanteissa. Häiriötilanteita ovat muun muassa valvottavan henkilöstöä, toimitiloja, tietojärjestelmiä tai tietoliikennettä kohdanneet vahingot tai tahalliset teot, vesivahingot, tulipalot sekä katkot esimerkiksi sähkön, lämmön tai veden saannissa. Jatkuvuussuunnittelussa laaditaan tärkeimmille liiketoimintalueille jatkuvuussuunnitelmat, joiden pohjalta toimintaa jatketaan mahdollisessa häiriötilanteessa.
- (4) Finanssivalvonta antaa luvun 7.1 kohdassa (2) mainittujen määräyksenantovaltuuksien nojalla seuraavat määräykset jatkuvuussuunnittelusta.

MÄÄRÄYS (kohdat 5-10)

- (5) Valvottavan hallitus vastaa siitä, että valvottavan keskeisillä liiketoiminnoilla on ajantasaiset ja riittävät jatkuvuussuunnitelmat. Toimivan johdon tulee määritellä vastuut valvottavan jatkuvuussuunnittelulle. Valvottavalla tulee olla selkeä toimintamalli jatkuvuussuunnitelmien laatimiseen, ylläpitoon ja testaamiseen sekä jatkuvuussuunnittelun tilanteen seuraamiseen.
- (6) Valvottavan tulee kartoittaa ja priorisoida tärkeimmät liiketoimintaprosessinsa. Niille tulee määritellä toipumisajat eli pisin sallittu katko, joka ei vielä häiritse liiketoimintaa. Priorisoiduille prosesseille on suunniteltava vaihtoehtoiset toimintamallit ja toipumismenettelyt toiminnan katkosten varalta. Erityisesti on varmistettava, että liiketoiminnan toipumisen kannalta tärkeät tiedot ovat palautettavissa ajan tasalle.
- (7) Valvottavan jatkuvuussuunnitelmien tulee pohjautua liiketoimintojen uhka- ja haavoittuvuusanalyysiin eli selvitykseen tietoihin, järjestelmiin, toimintoihin ja palveluihin kohdistuvista uhkista, haavoittuvuuksista ja riskeistä.

- (8) Liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmissa tulee ottaa huomioon toiminnan eri uhkatekijät sekä toimintojen haavoittuvuudet. Jatkuvuussuunnitelmien laajuus tulee suhteuttaa valvottavan toimintojen luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen. Jatkuvuussuunnitelmien on oltava toimintaa ja tiedottamista ohjaavia erilaisissa häiriötilanteissa.
- (9) Valvottavan tulee varautua ulkoisten palveluntarjoajien toiminnan häiriöihin. Jatkuvuussuunnitelmissa on kuvattava, miten ulkoisten palveluntarjoajien toiminnan häiriöiden vaikutuksia valvottavan toimintaan pyritään ehkäisemään ja miten valvottava seuraa ulkoisten palveluntarjoajien jatkuvuussuunnittelua. Sopimuksissa ulkoisten palveluntarjoajien kanssa on edellytettävä, että ulkoiset palveluntarjoajat arvioivat, päivittävät ja testaavat omia järjestelmiään toiminnan häiriöiden varalta.
- (10) Jatkuvuussuunnitelmat tulee päivittää säännöllisesti ja ne tulee sopeuttaa valvottavan toiminnan, palvelujen tai strategioiden muuttumiseen. Jatkuvuussuunnitelmia tulee testata ja niiden mukaista toimintaa tulee harjoitella säännöllisesti. Jatkuvuussuunnitelmien ajantasaisuuden ja testauksen seurannalle tulee nimetä vastuuhenkilöt.

7.3 Varautuminen poikkeusoloihin

- (11) Poikkeusoloihin varautumiselle asetetut vaatimukset perustuvat valmiuslakiin ja viranomaisten antamaan poikkeusolojen varautumisohjeistukseen. Poikkeusoloilla tarkoitetaan valmiuslain 3§:ssä määriteltyjä tilanteita. Poikkeusoloihin varautuminen pohjautuu normaaliolojen jatkuvuusjärjestelyihin.
- (12) Poikkeusolojen häiriötilanne kestää tyypillisesti pidempään kuin tilanteet, joihin normaaliolojen jatkuvuussuunnitelmassa on varauduttu. Lisäksi poikkeusolojen uhat ovat yleensä vakavampia kuin uhat, joiden varalta jatkuvuussuunnitelmia laaditaan.
- (13) Tässä annettuja varautumista koskevia ohjeita voidaan soveltaa myös muihin vakaviin häiriöihin ja kriiseihin kuin valmiuslaissa määriteltyihin poikkeusoloihin. Vakavia häiriöitä ja kriisejä voivat olla esimerkiksi valvottavan henkilöstön toimintakykyä vakavasti vaarantava uhka tai valvottavan toimitilojen tai tietojenkäsittely-ympäristön tuhoutuminen.
- (14) Voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista määritellään huoltovarmuuden yleiset tavoitteet. Rahoitusalan pooli on laatinut vapaaehtoisuuteen perustuvan varautumisohjeen, jota alan toimijat voivat käyttää varautumisen tueksi.

OHJE (kohdat 15-22)

- (15) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava tai ETA-sivuliike harkitsee riskianalyysin perusteella, pitääkö keskeisten ja tärkeiden palvelujen tuottamisessa käytettävät tuotantojärjestelmät sekä niiden ohjauksen, ylläpidon, järjestelmähallinnan ja teknisen tuen osaaminen säilyttää Suomessa kokonaan tai olennaisilta osin vai riittääkö se, että ne ovat palautettavissa Suomeen ennakkoon suunniteltujen järjestelyjen avulla.
- (16) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava huolehtii varajärjestelyistä, joilla turvataan pankkien välinen maksuliikenne, arvopaperien selvitys-, toimitus- ja säilytystoiminta sekä eläkkeiden ja muiden toistuvaissuoritusten maksatukset myös silloin, jos näiden toimintojen kannalta kriittiset järjestelmät Suomessa tai maan rajojen ulkopuolella eivät ole käytettävissä. Lisäksi valvottavan tulisi varmistaa korttimaksamisen infrastruktuurin ja korttivarmennusten toimivuus Suomessa.

- (17) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava varmistaa, että yksittäisen kohteen lamautuminen tai vaurio keskeisten palvelujen tuottamisessa tarvittavissa tieto- ja tietoliikennejärjestelmissä ei lamauta koko järjestelmää. Valvottavan tulisi varajärjestelyin varautua kansainvälisten ja kansallisten tietoliikenneyhteyksien häiriöihin.
- (18) Finanssivalvonta suosittaa, että keskeisten palveluiden tuottamisessa tarvittavat tietojärjestelmät ja tietovarastot hajautetaan maantieteellisesti vähintään kahteen riskiprofiililtaan erilaiseen paikkaan. Keskeisiä tietoja ja toimintoja voidaan siirtää Euroopan unionin alueelle edellyttäen, että niiden lainmukaisuus, turvallisuus ja käytettävyys tässä ohjeessa määriteltujen palvelutavoitteiden toteuttamiseksi on turvattu.
- (19) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava varmistaa palveluiden tuottamisessa tarvittavat keskeiset tiedot niin, että varsinaisten tietojenkäsittelykeskusten tai niissä olevien tietojen ja varmistusten tuhoutuessa toiminnan jatkamisen kannalta olennaiset tiedot voidaan palauttaa. Tällaisia perustietoja ovat ainakin asiakkaiden ja asiakassopimusten perustiedot (mm. henkilötiedot) ja asiakkaiden varallisuus- ja velka-asemaa koskevat tiedot. Tietojen palauttaminen erilliseltä varmistukselta yleisesti luettavaan sähköiseen muotoon tulisi testata.
- (20) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava ulottaa varautumisen myös ulkoistettuihin toimintoihin siinä laajuudessa kuin poikkeusoloissa ylläpidettävien ydintoimintojen ja -palvelujen turvaaminen edellyttää. Varautumisvaatimukset tulisi ottaa huomioon ulkoistamissopimuksia laadittaessa. Valmiuslain mukaisen varautumisvelvollisen tulisi arvioida palvelun tarjoajan varautumista ja huolehdittava siitä, että se vastaa asetettuja vaatimuksia. Varautumisvelvollinen tulisi arvioida palvelun tarjoajan varautumista esimerkiksi yhteisillä harjoituksilla tämän kanssa.
- (21) Finanssivalvonta suosittaa, että varautumisvelvollinen varmistaa, että sillä on poikkeusoloissa ja vakavissa häiriötilanteissa toimintojen ylläpitämiseen tarvittavat resurssit ja kapasiteetti. Myös henkilöresurssien ja varatoimitilojen saatavuus tulisi suunnitella etukäteen. Resurssien saatavuus tulisi turvata etukäteistoimin niitä tilanteita varten, joissa merkittävä osa henkilöstöstä ei ole käytettävissä, osa keskeisiä toimitiloja, laitteita ja järjestelmiä on tuhoutunut tai ei muutoin ole käytettävissä tai toiminta laajalla alueella on estynyt.
- (22) Finanssivalvonta suosittaa, että varautumisvelvollinen valvottava hoitaa viranomaisraportoinnin myös poikkeusoloissa.

7.4 Valmiussuunnitelma

- (23) Valmiussuunnitelmalla tarkoitetaan etukäteen laadittavaa kuvausta toimenpiteistä, joiden avulla varautumisvelvollinen varmistaa toimintansa jatkamisen vakavissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelma voi olla osana jatkuvuussuunnitelmaa sillä edellytyksellä, että siinä on otettu riittävästi huomioon poikkeusolojen varautumisen tarpeet.

OHJE (kohdat 24-26)

- (24) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava ylläpitää ajantasaisen valmiussuunnitelman. Varautumisvelvollisen valvottavan tulisi testata ja harjoitella säännöllisesti valmiussuunnitelman toimivuutta itsenäisesti sekä yhdessä muiden markkinoilla toimivien kanssa.
- (25) Finanssivalvonta suosittaa, että valvottava nimeää henkilön tai henkilöt, jotka vastaavat valmiussuunnitelman ylläpidosta ja siitä tiedottamisesta.

- (26) VMA 2025/71 asettaa vähimmäisvaatimukset luottolaitoksille. Finanssivalvonta suosittelee, että myös muut luvun 7.1 kohdassa (3) luetellut valvottavat noudattavat asetusta alla luetelluin osin: *(Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)*
- valmiussuunnittelu perustuu riskiarvioon, mikä käsittelee vähintään asetuksen listaamat uhat
  - valmiussuunnitelma kuvaa, miten valvottava etukäteisesti valmistautuu riskiarvion mukaisiin riskeihin
  - valmiussuunnitelma sisältää selvityksen siitä, miten valvottava on suunnitellut Suomessa sijaitsevan toimintansa vähintään niiltä osin kuin mitä asetuksessa listataan
  - valvottava kuvaa, minkä kykyjen ja palvelujen toiminnan se varmistaa riskiarvion mukaisissa tilanteissa

8 Raportointi Finanssivalvonnalle

8.1 Soveltamisala (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

(1) Lukua 8.2 sovelletaan valvottaviin sekä maksupalvelua ilman toimilupaa tarjoaviin henkilöihin. Lukua 8.3 sovelletaan seuraaviin yhteisöihin ja henkilöihin:

- Maksupalvelua tarjoavat luottolaitokset
- Maksulaitokset
- Maksupalveluja ilman toimilupaa tarjoavat henkilöt

8.2 Toiminnan häiriöt, virheet ja tappiot (*Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026*)

8.2.1 Ilmoitus toiminnan häiriöistä ja virheistä

OHJE (kohdat 2-5)

- (2) Valvottavat tekevät DORA-asetuksen mukaisia ICT-häiriöilmoituksia, mutta lisäksi Finanssivalvonta suosittaa, että kaikki luvun 1.1 mukaiset toimijat ilmoittavat viipymättä Finanssivalvonnalle myös sellaiset häiriöt ja virheet, jotka haittaavat tai vaarantavat niiden kykyä jatkaa liiketoimintaansa tai vastata velvoitteestaan.
- (3) Finanssivalvonta suosittaa myös, että toimija välittää tietosuojavaltuutetun toimistolle tietosuojasetuksen nojalla tekemänsä ilmoitukset Finanssivalvonnalle.
- (4) Finanssivalvonnalle tehtävä ilmoitus ei poista toimijoiden velvollisuutta raportoida tietojen paljastumisesta asiattomille myös yleisen tietosuojasetuksen raportointivelvoitteiden mukaisesti. (Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020)
- (5) Häiriö- ja tietosuojailmoitukset toimitetaan Finanssivalvonnan internetsivuilta saatavilla olevan toimintaohjeen mukaisesti.

8.2.2 Vuosi-ilmoitus operatiivisen riskin aiheuttamista tappioista

- (6) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.
- (7) Finanssivalvonnalle toimitettava ilmoitus operatiivisesta riskistä aiheutuneista tappioista tehdään valvottavan sisäisen tappiotietoja koskevan raportoinnin pohjalta. Operatiivisen riskin vahinkotapahtumien raportointi on ohjeistettu luvussa 4.5.

MÄÄRÄYS (kohdat 8-12)

- (8) Valvottavan tulee tehdä Finanssivalvonnalle edellisenä vuonna havaituista operatiivisen riskin aiheuttamista tappioista vuosi-ilmoitus, joka tulee toimittaa Finanssivalvonnalle 28.2. mennessä.

- (9) Vuosi-ilmoitus tulee tehdä kalenterivuoden aikana ilmenneistä euromäärältään viidestä suurimmasta operatiivisen riskin tappiotapahtumasta. Ilmoitukseen ei kuitenkaan tarvitse listata alle kymmenen tuhannen (10 000) euron vahinkoja.
- (10) Ilmoituksen tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot tappiotapahtumista:
- kuvaus tapahtumasta ja vahingon tyyppi luvun 4.5 luokittelun mukaisesti
  - selvitys toimenpiteistä, joihin tapahtuman johdosta on ryhdytty
  - selvitys tappion määrästä sekä vakuutuskorvauksista tai muista palautuksista.
- (11) Vuosi-ilmoitus tehdään Finanssivalvonnan internetsivuilta saatavilla olevalla lomakepohjalla ja toimitetaan Finanssivalvonnan internetsivuilta saatavilla olevan toimintaohjeen mukaisesti. (Annettu 1.12.2022, voimaan 1.1.2023)
- (12) Valvottavan tulee tehdä vuosi-ilmoitus myös siinä tapauksessa, että valvottavalla ei ole ollut yhtään ilmoituskynnyksen ylittävää tappiotapahtumaa. (Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020)

OHJE (kohta 13)

- (13) Finanssivalvonta suosittaa, että talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö toimittaa ilmoituksen yhteenliittymään kuuluvien valvottavien tappioista Finanssivalvonnalle. Tämä suositus tarkoittaa usean raportin toimittamista kerrallaan, ei yhtä yhteistä raporttia: tällä suosituksella ei voi korvata valvottavakohtaisia raportointivelvollisuutta.

8.3 Maksupalvelut

8.3.1 Vuosittainen arvio maksupalveluiden operatiivisista ja turvallisuusriskeistä (Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018)

- (14) MLL 19 a §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitetun tilitietopalvelun tarjoajan on annettava vuosittain Finanssivalvonnalle arvio tarjoamiinsa maksupalveluihin liittyvistä operatiivisista ja turvallisuusriskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteidensä ja valvontamekanismiensa riittävydestä.
- (15) Kohdassa 14 todettu koskee LLL 9 luvun 16 §:n 4 momentin nojalla myös maksupalveluja tarjoavia luotolaitoksia.
- (16) Finanssivalvonta voi antaa MLL 19 a §:n 3 momentin nojalla tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitettujen arvioiden sisällöstä.

MÄÄRÄYS (kohta 17)

- (17) Maksupalveluja tarjoavan valvottavan ja maksupalveluja ilman toimilupaa tarjoavan henkilön tulee toimittaa operatiivisia ja turvallisuusriskejä sekä riskienhallintatoimenpiteitä koskeva arvionsa vuosittain Finanssivalvonnalle. Vapaamuotoinen riskiarvio tulee toimittaa 28.2. mennessä Finanssivalvonnan internetsivuilta saatavilla olevan toimintaohjeen mukaisesti. (Annettu 1.12.2022, voimaan 1.1.2023)

OHJE (kohta 18)

- (18) Arviossa tulisi eritellä kunkin tarjotun maksupalvelun operatiiviset ja turvallisuusriskit. Finanssivalvonta suosittaa lisäämään arvioon kunkin maksupalvelun riskikartoituksen, tietoa havaituista riskitahtumista ja katsauksen aiheeseen liittyville palveluille ja järjestelmille tehdyistä kehitystöistä, -tilanteesta ja tavoitteista niin järjestelmien kuin riskienhallinnan kannalta. *(Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026)*

8.3.2 Finanssivalvonnalle toimitettavat tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista

- (19) MLL 19 b §:n 2 momentin mukaan maksulaitoksen, 7 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen nojalla maksupalveluita tarjoavan henkilön ja 7 b §:ssä tarkoitetun tilitietopalvelun tarjoajan on toimitettava vähintään vuosittain Finanssivalvonnalle tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista.
- (20) Velvoite koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 16 §:n 4 momentin nojalla myös maksupalveluja tarjoavia luottolaitoksia.

OHJE (kohta 21)

- (21) Tässä luvussa tarkoitetut toimijat ilmoittavat tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista Suomen Pankille sen määräämällä tavalla. Finanssivalvonta saa valvontansa kannalta tarpeelliset tilastotiedot maksuvälineisiin liittyvistä petoksista Suomen Pankilta.

9 Kumotut määräykset ja ohjeet

Nämä määräykset ja ohjeet kumoavat voimaan tullessaan seuraavat Finanssivalvonnan standardit:

- Finanssivalvonnan antama standardi 4.4b Operatiivisten riskien hallinta
- Rahoitustarkastuksen antama standardi RA4.2 Operatiivisiin riskeihin liittyvien tapahtumien ilmoittaminen Rahoitustarkastukselle
- Finanssivalvonnan antaman standardin 6.1 Maksulaitosten ja maksupalvelua ilman toimilupaa tarjoavien henkilöiden toiminta luku 9.7 Operatiivisten riskien hallinta
- Finanssivalvonnan antaman standardin RA 6.1 Maksulaitosten ja maksupalvelua ilman toimilupaa tarjoavien henkilöiden toiminta luku 4.3.4 Operatiiviseen riskiin liittyvien tapahtumien ilmoittaminen

10 Muutoshistoria

Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu sen voimaantulon jälkeen seuraavasti:

Annettu 21.4.2015, voimaan 1.7.2015

- korvattu luvuissa 2.5 ja 7 viittaus Euroopan keskuspankin internet-maksamisen turvallisuutta koskeviin ohjeisiin Euroopan pankkiviranomaisen 19.12.2014 julkaisemilla internet-maksujen turvallisuutta koskevilla ohjeilla.

Annettu 6.11.2017, voimaan 1.3.2018

- lisätty lukuun 6.1. viittaus Euroopan pankkiviranomaisen 11.5.2017 julkaisemiin ICT- riskien arviointia koskeviin ohjeisiin, minkä johdosta luvun 6 numerointi on muuttunut.

Annettu 29.1.2018, voimaan 1.3.2018

- muutettu lukuja 1.1. ja 8.1 vastaamaan uuden AOJSL:n säännöksiä.
- muutettu lukuja 2.1, 2.3, 2.4 ja 8.1 vastaamaan uuden RahKL:n säännöksiä.
- muutettu lukua 8.1 vastaamaan muutetun SipaL:n säännöksiä.
- poistettu luvusta 2.4 viittaus SipaL:n 7 luvun 23 §:n 1 momentin 3 kohtaan, sillä Finanssivalvonnan SipaL:n 7 luvun 23 §:n 1 momentin 3 kohtaan sisältynyt määräyksenanto- valtuutus on kumottu rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi ((EU) 65/2014, MiFID II) kansallisen voimaansaattamisen yhteydessä.
- muutettu lukuja 7 ja 9.1 vastaamaan uudistetun MLL:n säännöksiä, minkä johdosta lukujen numerointi on muuttunut.
- lisätty lukuihin 7 ja 9.1 viittaukset Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) julkaisemiin ohjeisiin merkittävien maksupalveluhäiriöiden raportoinnista sekä maksupalveluiden operatiivisten ja turvallisuusriskien hallinnasta, minkä johdosta lukujen numerointi on muuttunut
- lisätty uusi luku 9.3

Annettu 23.9.2019, voimaan 1.1.2020

- muutettua lukua 1.1
- muutettu lukuja 2.1, 2.3, 2.4 ja 9.1 vastaamaan verkko- ja tietoturvadirektiiviä ((EU) 2016/1148) ja sen täytäntöönpanoon liittyviä kansallisia lakeja
- muutettu lukua 2.2 vastaamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta ((EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta
- muutettu lukua 2.5 lisäämällä viittaus Euroopan pankkiviranomaisen ohjeeseen ((EBA/GL/2018/05) petoksia koskevien tietojen raportointivaatimuksista PSD2-direktiivin 96 artiklan 6 kohdan mukaisesti)) muutettu lukua 4.3 lisäämällä viittaus SipaL:n 7 luvun 7§:n tuotehallintamenettelyä koskeviin vaatimukseen
- muutettu lukua 6.2 lisäämällä kohtaan (35) ohje verkkopalvelujen tietoturva-auditoinnista
- korjattu numerointi luvuissa 8.3 ja 8.4

- muutettu lukua 9.1 Finanssivalvonnalle tehtävän raportoinnin osalta liittyen yleisen tietosuojasetuksen raportointivelvoitteisiin ja täsmennetty häiriöihin liittyvien ilmoitusten tekemiseen liittyviä ohjeita
- täsmennetty lukua 9.2 operatiivisen riskien aiheuttamien tappioiden raportointiin liittyvien ohjeiden osalta
- lisätty luku 9.4 koskien maksuvälineisiin liittyvien petostietojen raportointia
  - lisätty petostietojen raportoinnin tiedonkeruuta sekä määräaikoja koskevia määräyksiä
  - lisätty viittaus Euroopan pankkiviranomaisen 18.7.2018 julkaisemiin ohjeisiin koskien maksuvälineisiin liittyvien petostietojen raportointia
- lisätty luku 9.5 koskien poikkeusluvan hakemista PSD2-erityisrajapinnan varajärjestelmän ylläpitämisestä
- lisätty viittaus Euroopan pankkiviranomaisen 4.12.2018 julkaisemiin ohjeisiin varajärjestelmän poikkeuksen hyödyntämistä koskevista ehdoista

Annettu 16.2.2022, voimaan 1.3.2022

- Päivitetty luvussa 2.5 viittausta Baselin pankkivalvontakomitean suositukseen Revisions to the Principles for the Sound Management of Operational Risk
- Päivitetty luvussa 2.5 viittausta Euroopan pankkiviranomaisen ohjeeseen sisäisen hallinnon järjestämisestä
- Poistettu luvusta 2.5 viittaus Euroopan pankkiviranomaisen poistettuun ohjeeseen internet- maksujen turvallisuudesta
- Päivitetty luvussa 2.5 viittausta Euroopan pankkiviranomaisen ohjeeseen merkittävien häiriöiden raportoinnista
- Poistettu luvusta 2.5 viittaus Euroopan pankkiviranomaisten poistettuun ohjeeseen maksupalveluiden operatiivisia riskejä ja turvallisuusriskejä koskevista turvatoimenpiteistä
- Lisätty lukuun 2.5 viittaus Euroopan pankkiviranomaisen ohjeisiin IT- ja turvallisuusriskien hallinnasta
- Päivitetty luvussa 7 ohjeessa (14) oleva viittaus Euroopan pankkiviranomaisen ohjeeseen IT- ja turvallisuusriskien hallinnasta
- Päivitetty luvussa 7 ohjeessa (15) oleva viittaus Euroopan pankkiviranomaisen ohjeeseen IT- ja turvallisuusriskien hallinnasta
- Päivitetty luvussa 9 määräyksessä (7) oleva viittaus Euroopan pankkiviranomaisen ohjeeseen merkittävien häiriöiden raportoinnista
- Päivitetty luvussa 9 petostietojen raportointia koskevaa uutta ohjetta

Annettu 1.12.2022, voimaan 1.1.2023

- Päivitetty luvussa 9.1 ohje (8) häiriöilmoituksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle
- Päivitetty luvussa 9.1 ohje (9) maksupalveluita koskevan häiriöilmoituksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle

- Päivitetty luvussa 9.2 ohje (16) vuosi-ilmoituksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle
- Päivitetty luvussa 9.3 määräys (20) vuosittaisen arvion toimittamisesta Finanssivalvonnalle

Annettu 1.2.2026, voimaan 1.6.2026

- Luvut 1.1 ja 1.2 yhdistetty soveltamisala-luvuksi.
- Luvun 1.3 määritelmiin kohtaa (6) oikeudelliset riskit on täydennetty. Lisäksi kohtaa (8) on täydennetty.
- Päivitetty viittaukset luvusta 2.1 lainsäädäntö.
  - Sijoitusrahastolaki: ”48/1999” -> ”213/2019”
  - Valtioneuvoston päätös: ”857/2013” -> ”568/2024”
  - Lisätty VMA luottolaitoksen valmiussuunnittelun perusteista
- Päivitetty viittaukset luvusta 2.2 Euroopan unionin asetukset.
  - ”2016/1148” -> ”2022/2555”
  - Lisätty viittaus DORA-asetukseen.
  - Lisätty viittaus asetukseen sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista.
  - Lisätty viittaus delegoituun asetukseen kauppapaikkojen toiminnan järjestämisestä.
- Päivitetty viittaukset luvusta 2.3 Euroopan unionin direktiivit
  - Poistettu 2006/73
  - Poistettu 2016/1148
  - Lisätty 2022/2555 toimenpiteistä kyberturvallisuudessa.
- Päivitetty luku 2.4 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet
  - Viittausta Fiva-lakiin täydennetty toimittamistapa-kommentin osalta.
  - Talletuspankkien yhteenliittymään liittyvä valtuusviittaus päivitetty.
  - SipaL valtuusviittaus päivitetty.
  - SRL valtuusviittaus päivitetty.
  - AIMFL valtuusviittaus poistettu.
  - MLL valtuusviittausta päivitetty.
- Poistettu viittaus kumottuun ohjeeseen luvusta 2.5.
  - Baselin komitean ”Committee on Payment and Settlement Systems” ja IOSCO:n komitean ”Technical Committee” suositus Principles for financial market infrastructures (BIS/IOSCO huhtikuu 2012)
  - Poistettu CEBS lokakuu 2010
  - Poistettu BIS elokuu 2006
  - Poistettu BIS heinäkuu 2003
  - Poistettu BIS maaliskuu 2021

- Poistettu ESMA helmikuu 2012
- Poistettu EBA/GL/2021/03
- Poistettu “Joint position on Manufacturers...”
- Lisätty muiden määräys- ja ohjekokoelmien käyttämiä viittauksia lukuun 2.5. Euroopan valvontaviranomaisten www-sivuille.
- Lukuun 4 on lisätty aliluku 4.1 soveltamisalasta ja määräyksenantovaltuuksista.
- Poistettu luvun 4.2 (vanhassa luku 4.1 operatiivisen riskin hallinta) kohta (3). Päivitetty määräyksenantoviittauksia: tämän dokumentin kohdat (3), (8) ja (22). Poistettu vanhan dokumentin version kohta (9) viittaus tuotehallintamenettelyyn turhana.
- Lukuun 5 on lisätty aliluku 5.1 soveltamisalasta ja määräyksenantovaltuuksista. Päivitetty määräyksenantoviittauksia: tämän dokumentin kohdat (4), (11) ja (18)
- Kumottu luku ”6 Tietojärjestelmät ja tietoturvallisuus”, koska asiasta säädetään DORA-asetuksessa. Lukujen numerointi muutettu vastaavasti.
- Tämän dokumentin lukuun 6 (maksujärjestelmät ja maksujenvälitys) on lisätty aliluku 6.1 soveltamisalasta ja määräyksenantovaltuuksista. Päivitetty määräyksenantoviittauksia: tämän dokumentin kohta (8).
- Lisäksi tämän dokumentin luvusta 6 on poistettu dokumentin aiemman version luvun 7 kohtien (14) ja (15) viittaukset Euroopan pankkiviranomaisen ohjeisiin, koska niitä ei tarvitse esittää tässä määräys- ja ohjekokoelmassa
- Lukuun 7 (jatkuvuus- ja valmiussuunnittelu) on lisätty aliluku 7.1 soveltamisalasta ja määräyksenantovaltuuksista. Päivitetty määräyksenantoviittauksia: tämän dokumentin kohta (6). Lisäksi aliluku Säästöstausta on poistettu kokonaan: lakitekstiä ei tarvitse toistaa tässä määräys- ja ohjekokoelmassa.
- Poistettu alkuperäinen luku 8.1 säästöstaustasta Jatkuvuus- ja valmiussuunnittelussa
- Poistettu luvuista 7 ja 8 päällekkäisyydet DORA-asetuksen kanssa.
- Lukuun 8 Raportointi Finanssivalvonnalle on lisätty aliluku 8.1 soveltamisalasta ja määräyksenantovaltuuksista. Lisätty aliluku 8.2 DORA-asetuksen edellyttämistä raporteista. Luvun 8.3. määräykset on muutettu ohjeeksi ja tämä päivitetty vastaamaan muiden kuin DORA:n mukaisten häiriöiden ilmoittamista.
- Lukuun 8.5. Vuosittainen arvio maksupalveluiden operatiivisista ja turvallisuusriskeistä on lisätty ohje, kohta (23).
- Lisätty luku 8.6, jossa tuodaan esiin, että Finanssivalvonta tarvitsee valvontatyötään varten mainitut tilastotiedot petoksista. Suomen Pankki toteuttaa näiden tietojen keräämisen ja toimittaa tiedot Finanssivalvonnalle.
- Kumottu luku 9.4 Maksupalveluihin liittyvin petostietojen raportointi vanhentuneena
- Poistettu luku 9.5 poikkeusluvan hakeminen PSD2-erityisrajanpinnan varajärjestelmän ylläpitämisestä, jossa oli viittauksia Euroopan pankkiviranomaisen ohjeisiin, koska niitä ei tarvitse esittää tässä määräys- ja ohjekokoelmassa